

Camilla Kronholm, tf. förvaltningschef

Arbetsmarknadsnämnden

Ny organisering av genomförandet av grundläggande och gymnasiala kurser inom den kommunala vuxenutbildningen i Trelleborgs kommun

Sammanfattning

Under flera år har elevvolymen i enstaka grundläggande och gymnasiala kurser minskat. Detta medför att kostnaden för att bedriva kurser i egen regi har nått en nivå som är svår att motivera.

Förvaltningsledningen yrkar därför att Arbetsmarknadsnämnden beslutar i enlighet med förvaltningsledningens förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Förslag till beslut i ärendet.

Ärendet

Bakgrund

Volym kursdeltagare och avbrottsfrekvens

De senaste åren har antalet kursdeltagare inom grundläggande och gymnasiala kurser minskat kraftigt inom egenregi av kommunal vuxenutbildning. Eftersom varje elev kan läsa flera kurser samtidigt använder man just begreppet kursdeltagare inom vuxenutbildningen.

Verksamhetsåret 2020/2021 (aug 2020-aug 2021) studerade 1265 kursdeltagare på grundläggande och gymnasiala kurser inom egenregin. 44% av kursdeltagarna avbröt sina studier före kursslut. Totalt sattes 622 betyg.

Verksamhetsåret 2021/2022 antogs totalt 1695 kursdeltagare inom enstaka grundläggande- och gymnasiala kurser till kommunal vuxenutbildning i Trelleborgs kommun (egenregi och NTI). 706 av dessa kursdeltagare gjorde avbrott vilket motsvarar 42% av de antagna kursdeltagarna.

Till egenregin antogs 1232 kursdeltagare. 47% av kursdeltagarna avbröt sina studier före kursslut. Totalt sattes 533 betyg.

Vid uppdelning av avbrotten efter avbrottsorsak inom egenregin ser man följande. Totalt antal avbrott var 581. 127 kursdeltagare påbörjade inte sina studier, vilket motsvarar 22% av de totala avbrotten. Räknar man bort dessa kursdeltagare i avbrottsfrekvensen får man 454 avbrott efter påbörjade studier. Av de 1105 kursdeltagare som påbörjade sina studier lämnade 41% med avbrott innan kursslut.

Avbrotten, förutom ej påbörjat studierna, är fördelade så här:

Avbrottsorsak	Antal kursdeltagare	%
Uteblivit 3 veckor	250	55
Övrigt (själv meddelat avbrott)	153	34
Arbete	18	4
Annan utbildningsanordnare	3	0,7
Kursbyte	38	6
Utebliven progression	1	0,15
Ingen finansiering	1	0,15

Till den upphandlade utbildningsanordnaren NTI antogs 488 kursdeltagare. 125 av dessa kursdeltagare gjorde avbrott vilket motsvarar 26% av de antagna kursdeltagarna.

Ett annat sätt att mäta elevvolym inom kommunal vuxenutbildning är genom att ange årsplatser. En årsplats är 800 poäng. På detta sätt är det enklare att jämföra den kommunala vuxenutbildningen mellan kommuner. Egenregin inom enstaka grundläggande- och gymnasiala kurser producerade verksamhetsåret 2021/2022 162 årsplatser. Den upphandlade utbildningsanordnaren NTI producerade under samma tid 76 årsplatser.

Kursavbrottsfrekvensen inom egenregin av grundläggande och gymnasiala kurser är mycket hög i jämförelse med nationell statistik. I Skolverksrapporten *Elever och studieresultat i kommunal vuxenutbildning 2021* (Dnr 2022:874) s 28ff, ser vi att avbrottsfrekvensen nationellt ligger på mellan 18% och 21% på grundläggande och

gymnasiala kurser. Därför har en handlingsplan för att motverka negativa avbrott tagits fram inför verksamhetsåret 2022/2023. Många av målen och aktiviteterna i handlingsplanen handlar om att vägleda eleverna före studierna och att ta reda på varför eleverna avbryter sina studier. I Skolinspektionens tematiska kvalitetsgranskning 2021, *Studieavbrott i kommunal vuxenutbildning- Huvudmäns och rektorers arbete med att främja fullföljande av studier och motverka avbrott* (Drn 40-2020:6278), framkommer vikten av studie-och yrkesvägledning före ansökan så att eleven väljer rätt från början (s.17). Skolinspektionens granskning visar vidare att kunskapen om orsaker till avbrott är begränsad (s.18). På vuxenutbildningen i Trelleborg har vi ingen eller begränsad kunskap om varför de elever som uteblir från undervisningen i 3 veckor gör detta. Granskningen visar också att tidigt insatt stöd kan minska avbrotten (s.25). Ett tidigt sådant stöd kan innebära att en lärare på Lärcentrum kopplas till eleven.

Interkommunal ersättning för grundläggande och gymnasiala enstaka kurser

Inom kommunal vuxenutbildningen är det vanligt att räkna kostnad per verksamhetspoäng. För de elever som är folkbokförda i annan kommun och som fått beslut av hemkommunen att studera på vuxenutbildningen i Trelleborg, debiterar kommunen 70 kronor per verksamhetspoäng i interkommunal ersättning. Detta belopp stämmer väl överens med andra kommuners prissättning för enstaka grundläggande och gymnasiala kurser. Vad man dock kan se är att alla kommuner räknar fram priset på olika sätt. I Trelleborgs kommun räknar man exempelvis inte in lokalkostnader i priset vilket är vanligt även i andra kommuner såsom Lunds kommun och Helsingborgs stad. Kostnaden för ett betyg i en hundrapoängskurs blir således 7000 kronor.

För övriga utbildningar debiterar vuxenutbildningen genom interkommunal ersättning enligt följande:

Yrkesvux Barn och fritid och Vård och omsorg, 70 kronor per verksamhetspoäng,
Yrkesvux/lärlingsvux Industriteknik, 120 kronor per verksamhetspoäng,
Lärlingsvux Restaurang, 80 kronor per verksamhetspoäng samt SFI, 65 kronor per verksamhetspoäng.

Kostnad per verksamhetspoäng och per betyg inom egenregi av enstaka grundläggande och gymnasiala kurser

Kostanden för en verksamhetspoäng är helt beroende av antalet kursdeltagare i undervisningsgruppen. För att få en kostnad på 70 kronor per verksamhetspoäng måste alla undervisningsgrupper bestå av minst 20 kursdeltagare alla veckor under kalenderåret.

Under verksamhetsåret 2021/2022 var kostnaden per verksamhetspoäng 128 kr. Den beräknade kostnaden för en verksamhetspoäng kursperioden 220829-230113 är 162 kronor per verksamhetspoäng.

Jämförelse med vuxenutbildningen Karlskrona kommun

Inom Skolverkssatsningen *Öka kvalitén i nyanländas lärande* besökte representanter för Bildningsförvaltningen och Arbetsmarknadsförvaltningen Karlskrona för erfarenhetsutbyte mellan Kunskapsförvaltningen i Karlskrona kommun och Bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun samt mellan kommunernas Arbetsmarknadsförvaltningar.

Egenregin inom vuxenutbildningen i Karlskronas kommun har för grundläggande och gymnasiala enstaka kurser helt gått över till ett distansupplägg med intag var 5:e vecka under verksamhetsåret som 2022/2023 sträcker sig 220822-2230630. Sommarkurser erbjuds genom NTI.

Lärartjänster beräknas efter en verksamhetspoängsmodell där 1,0 lärartjänst motsvarar 10000 verksamhetspoäng under en 20-veckors period. I modellen finns dock en spärr i antal elever per 1,0 lärartjänst så att lärarna ges möjlighet att i distansupplägget bedriva den individualiserade och flexibla undervisning som de nationella styrdokumentet kräver.

Under 20 veckorsperioden 220829 till 230113 producerar i genomsnitt 1,0 lärartjänst vid egenregin, vuxenutbildningen Trelleborg, allmän grundläggande och gymnasial vuxenutbildning 3957 verksamhetspoäng. (Elevstatistiskt från elevregistreringssystemet Edlevo 220921)

Förslag till beslut

Inledning

Förvaltningsledningen menar att det inte är ekonomisk försvarbart att bedriva traditionell gruppundervisning i kurser med få kursdeltagare på grundläggande och gymnasial nivå. I dagsläget finns det volym för gruppundervisning i grundläggande svenska som andraspråk eftersom de olika delkurserna kan samläsas samt gymnasiekurserna Matematik 2abc, också detta på grund av samläsning.

Organiseringen av enstaka grundläggande och gymnasiala kurser

Förslaget innebär att endast kurser med ekonomiskt försvarbar volym på sikt behålls i egenregi. Förvaltningsledningen vill inte se uppsägning av tillsvidareanställd personal och därför kommer även kurser som ej är ekonomiskt försvarbara att erbjudas utifrån lärarbehörighet hos tillsvidareanställda lärare. Vid förändringar i lärarkåren exempelvis pensionsavgång, avgång på egen begäran, att visstidsanställning upphör eller vid tjänstledighet görs en bedömning om kurser som avgående lärare haft ska fortsätta att ges i egenregi. För elever som önskar på platsundervisning i kurser som ej ges i egenregi ska interkommunal ersättning beviljas för studier i närliggande kommuner.

Vid kurser i egenregi ska det finnas krav på flexibilitet både vad gäller antagning, studieomfattning och studieform. Kurser som erbjuds i egenregi ska finnas i närlärande/ halvdistans/ heldistans och ska inte erbjudas hos extern aktör. Kurser på grundläggande och gymnasial nivå ska ha antagning var 5:e eller var 10:e vecka, alltså fem till tio antagningar per år. Alla grundläggande kurser ska erbjudas med 25-100% studieomfattning. Alla gymnasiala kurser ska erbjudas med 12,5% -50% studieomfattning.

Ekonomi och konsekvens för organisationen

För att både kunna följa vuxenutbildningsförordningens krav på flexibilitet och kontinuitet vad gäller undervisningen och samtidigt kunna ha ekonomisk försvarbara kurser i egenregi föreslås följande:

1. Beräkning av antal lärartjänster för undervisning i allmänna kurser på grundläggande och gymnasial nivå används en modell av

verksamhetspoäng, likt den i Karlskrona, där vare 1,0 lärartjänst motsvarar 10 000 verksamhetspoäng per 20-veckorsperiod.

2. Tjänstefördelning, som räknas på veckobasis, görs inför varje kursperiod d.v.s. fem till 10 gånger per kalenderår.

Med detta upplägg av kurser förväntas kostnaden per verksamhetspoäng inom egenregi hamna på mellan 80 och 100 kronor per verksamhetspoäng.

Inga tillsvidareanställda lärare kommer att sägas upp utan de lärare i allmänna grundläggande och gymnasiala kurser som ej får hel tjänst inom sina ämnen kommer att få fyllnadstjänst inom andra delar av vuxenutbildningen.

Förvaltningsledningen kommer nogsamt följa elevvolymutvecklingen för att se om kurser åter kan ges i egenregi.

Kurser

De kurser som idag har volymer av kursdeltagare som motiverar att kurserna erbjuds i egenregi är Svenska som andraspråk på grundläggande nivå, Matematik 2, Engelska 6.

Lärcentrum och stöd till elever inom vuxenutbildningen

Målgruppen för de som studerar enstaka kurser på vuxenutbildningen har förändrats över tid. Många elever har ett stort behov av stöd för att lyckas med sina studier. Lärcentrum erbjuder idag en studieplats och stöd i form av till exempel studieteknik och lärarbemanning. Genom att endast erbjuda kurser i egenregi där det finns en viss volym ser förvaltningen möjligheter att stärka upp stödet i lärcentrum genom att till exempel kunna använda resurser till speciallärare eller annan lämplig kompetens för att kunna stödja fler elever mot lyckade studieresultat.